Nüfusbilimde R kullanımı

Dilek Yıldız^{1,2}

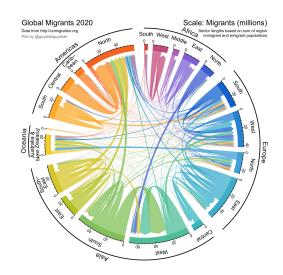
 $^1\mbox{Vienna Institute}$ of Demography/Austrian Academy of Sciences

²International Institute for Applied Systems Analysis

Why R? Turkey - 17 Nisan 2021

Abel and Cohen, Scientific Data, 2019

Nüfusbilim/demografi

 İnsan nüfusunun büyüklüğünü, yapısını ve bunların zaman içerisindeki değişimlerinin matematiksel ve istatistiksel yöntemlerle işlendiği bir bilim dalıdır.

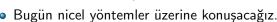

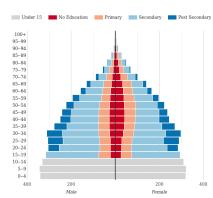

Nüfusbilim/demografi

Çok boyutlu (multidimensional) demografi nüfustaki değişimleri farklı kırılımlara göre inceler. Bu nedenle birçok farklı veri kaynağından veri kullanır.

Sıklıkla çok disiplinli araştırmalara dahil olur.

- Yaş ve cinsiyet
- Kır/kent
- Eğitim düzeyi
- Medeni durum
- Sağlık durumu
- İş gücüne katılım
- Dini inanç

WIC Data Explorer Version 2.0.

<u>Nüfusbil</u>im/demografi

usbilim **Veri kaynakları** Yöntemler Neden R? Veri Analiz Görselleştirme

Veri kaynakları

Geleneksel veri kaynakları

- Nüfus sayımları
- ADNKS
- Demografik araştırmalar (TNSA)
- Hayati kayıt sistemleri (Doğum istatistikleri)
- Uluslararası veritabanları (BM)

Yeni veri kaynakları

- Uydu görüntüleri (gece ışıkları)
- Cep telefonu kayıtları
- Sosyal medya (Twitter, Facebook)
- Web sayfaları (LinkedIn)

Yöntemler ve programlar

- Hayat tabloları
- Hayatta kalma, sağkalım analizi
- Klasik ve Bayesyen istatistik
- Regresyon
- Panel veri analizi
- Zaman serileri
- Nüfus projeksiyonları
- Mekansal (spatial) analiz
- Yapay zeka
- Veri madenciliği
- Mikrosimülasyon

- SPSS
- Stata
- SAS
- Excel
- STAN, BUGS, JAGS
- ArcGIS
- Phyton, C
- MATLAB

Neden R?

- R veri toplama aşamasından başlayarak, betimsel, demografik ve istatistiksel analizler, sonuçların görselleştirilmesi ve yayınlanmasına kadar her aşamada kullanabileceğimiz paketler içeriyor.
- Muadili olan diğer programa dillerinden çok daha kapsamlı.
- Gerektiğinde bazı diğer programlama dillerini R üzerinden kullanma imkani sağliyor.

Veri yükleme - temel

readr

Çalışma klasöründen, internetten veri yükleme

- Tablo, readr: .csv
- Excel, readxl: sayfa seçimi ve sayfanın seçileni bir kısmının okunması
- Web sayfasından veri aktarılması, httr, jasonlite, rvest, rtweet vb.
- Diğer, haven, foreign: SPSS, Stata, SAS Minitab

Demografik Veritabanları I

wpp

Birleşmiş Milletler 1950-2100, nüfus tahminleri, demografik hızlar, projeksiyonları: wppExplorer, wpp2019, wpp2017, vb.

bayesPop

Uni. Washington & BM, Bayesci yaklaşımla WPP verileri: bayesTFR, bayesLife, bayesDem

eurostat

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi veritabani, demografi dışında birçok konu hakkında veri

ipumsr

Neredeyse bütün ülkeleri kapsayan, 1790'dan başlayan, mikro düzeyde sayım ve araştırma verisi. Sayım konuları, sağlık, eğitim, GIS vb.

Demografik Veritabanları II

rdhs

API ile Nüfus ve Sağlık Araştırmaları (DHS) veri setleri indirmek için kullanışlı

dhs rates

Nüfus ve Sağlık Araştırmaları, doğurganlık ve ölümlülük hızları

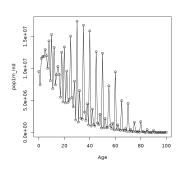
HMD-HFDplus 40+ ülke için ölümlülük ve yaklaşık 30 ülke için doğurganlık verisi, (*COVID-19 etkileri websayfasında)

Veri düzenleme ve analize hazır hale getirme

- Veriyi geniş ve uzun formata getirmek için gather() ve spread() fonksiyonları
- Bir değişkeni ayırmak veya iki değişkeni birleştirmek için separate() ve unite() fonksiyonları
- Değişken tipini değiştirmek için as.numeric(), as.character() vb. fonksiyonlar
- Değişken seçmek, veriyi filtrelemek, sıralamak, gruplamak ve özetlemek icin select(), filter(), arrange(), group_by(), summarise() fonksiyonları
- Örneklem araştırmaları için survey paketi

DemoTools

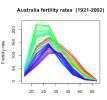
Aburto, Kashnitsky, Pascariu, Tim Riffe, 2021

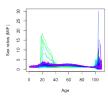
- Tim Riffe, Sean Fennell, José Manuel Aburto, Ilya Kashnitsky, Marius Pascariu, Jorge Cimentada, Monica Alexander, Patrick Gerland
- BM Nüfus Birimi (UNPD) ve Gates Foundation destekli
- Demografik analizde kullanılan birçok fonksiyonu barındıran bir paket
- Yaş ve cinsiyet yapılarınının kontrolü, wpp paketlerinden veri indirimi, doğum kuşaklarının hesaplanması vb.

demography

- Rob J Hyndman, Heather Booth, Leonie Tickle, John Maindonald
- Hayat tablosu hesaplamaları, Lee-Carter modelleri, ölümlülük ve doğurganlık hızları,
- Yaşam süresi tahmini, net göç tahmini, görselleştirme,
- Nüfus simülasyonu ve tahmini vb.

demogR - popbio

demogR

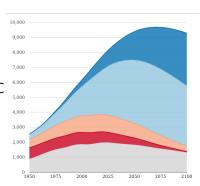
- James Holland Jones
- Diğer demografi paketlerine benzer özellikler, biraz daha eski (2007, en son 2018 de güncellenmiş)
- Evrimsel demografi ve biyoloji ile ilgili
- Hesaplamalar, projeksiyonlar matrislerle yapılıyor
- Model hayat tabloları fonskiyonları kullanılıyor

popbio

- Chris Stubben, Brook Milligan, Patrick Nantel
- Daha çok biyolojik araştırmalara yönelik
- Caswell (2001) ve Morris & Doak (2002) Matlab kodu kullanılmış
- Capture-recapture modellerini kapsiyor
- Matrislerle işlem yapılıyor

MSDem

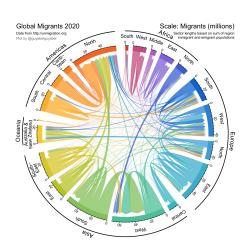
- Multi-State (Dimensional)
   Demography
- IIASA'da Marcus Wurzer, Samir KC ve Markus Speringer tarafından geliştirildi
- Yaş cinsiyet bölge kır kent eğitim kırılımında nüfus projeksiyonları

WIC Data Explorer Version 2.0., ana senaryo

Görselleştirme

- ggplot2
- geofacet
- circlize
- shiny
- Rmarkdown
- Twitter: ikashnitsky
- Twitter: guyabelguyabel

Data Explorer

Graphic Explorer About

Wittgenstein Centre **Human Capital Data Explorer**

Explore, select and download data on past reconstructions and future projections of the global population by age, sex and education, published in Lutz, Goujon, KC, Stonawski, and Stillanakis (Eds.) (2018) 27.

Selection Data Assumptions

1. Indicators	2. Geography	3. Breakdown	4. Time Horizon
Indicator Type	Country	Sex	Scenario
Population & Human Capital Stocks▼	Type or click for multiple choices	Both	Medium (SSP2)
Indicator	Region	Age	Year
Population Size (000's) ▼	Type or click for multiple choices	All	2015
	 Include countries of selected regions 	☐ Include all age groups	☐ Include all times
			View Data ௴
			≛ Download

Dilek Yıldız Wittgenstein Centre (IIASA, VID/ÖAW, Uni.Vienna), Vienna Institute of Demography/Austrian Academy of Sciences, International Institute for Applied Systems Analysis

E-mail: yildiz@iiasa.ac.at Twitter: dil_ yildiz

